

Vår saksbehandler
Thor E. Lexow

Vår dato
2024-10-03
Deres dato
2024-07-05

Vår referanse
Deres referanse
24/1397

Energidepartementet

VKEs høringsuttalelse om endringer i energimerkeforskriften for bygninger

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 230 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i NHO Byggenæringen.

Vi viser til høringsbrev fra ED datert 5. juli 2024 angående høring om endringer i energimerkeforskriften for bygninger.

Generell tilbakemelding om forskriften

VKE støtter utvikling av en ny energimerkeordning for bygninger slik at ordning bedre kan bidra til å fremme energieffektive bygninger og utløse enøkpotensialet i eksisterende bygningsmasse.

VKE mener at det er viktig å samordne energimerkeordningen med energireglene i byggteknisk forskrift (TEK). Begge forskriftene bør derfor vise til ny norsk standard NS 3031 som forventes å bli fastsatt første kvartal 2025. Forslaget til ny NS 3031 er nå på høring med høringsfrist 2024-11-22. Departementet ønsker å innføre ny energimerkeordning fra 1. januar 2025. VKE anbefaler å utsette innføringen, slik at det blir tid til å innarbeide nødvendige endringer og gjennomføre ny høring.

Plikten til å gjennomføre energivurdering av varme- og klimaanlegg (§13) er en viktig del av forskriften ved siden av energimerking av bygninger. Energivurderinger vil bidra til riktig dimensjonerte, vedlikeholdte og velfungerende varme- og klimaanlegg som igjen bidrar til energieffektiv drift av bygg og et godt inn klima. Erfaringene fra tilsyn med gjennomførte energivurderinger av tekniske anlegg har vist at plikten til å gjennomføre energivurdering i liten grad blir fulgt opp (NVE 2017).

VKE anbefaler at forskriftens korttittel endres til "Bygningsenergiforskriften", en tittel som vil være dekkende både for energimerking og energivurdering. Korttittelen er også en referanse til bygningsenergidirektivet som forskriften springer ut fra.

Høringsnotatet omtaler primærenergi og primærenergifaktorer, men termen primærenergi er ikke benyttet i forslaget til forskriftstekst. I stedet benyttes termen vektingsfaktorer. VKE foreslår at termen vektingsfaktor tas inn i §3 Definisjoner og at definisjonen forklarer koblingen mellom levert energi, vektet levert energi og primærenergi.

Postadresse
VKE
Postboks 5488, Majorstuen
0305 Oslo

Besøksadresse
Middelthuns gate 27

Tel.
+47 413 28 908
+47 986 85 868

E-post
post@vke.no
www.vke.no

Foretaksregisteret
NO 994 232 800 MVA

Bankkonto
6011 06 36655

Vedr. § 1 Formål

Formålet med bygningsdirektivet er å fremme en forbedring av energiytelsen i bygninger, idet det tas hensyn til uteklima og lokale forhold samt krav til inneklima og kostnadseffektivitet. I forskriftens formål er ikke inneklima eller energiytelse nevnt.

VKE foreslår å endre teksten som følger:

Forskriften skal bidra til å sikre informasjon om boliger, bygningers og tekniske anleggs energitilstand og mulighetene for forbedring av *energiytelsen og inneklima* gjennom konkrete energiltak.

Vedr. § 10 Utstedelse og utforming av energiattesten

Når det gjelder endringer i beregningsmetode for energikarakter og justering av energikarakterskala så mener VKE at det er viktig å samordne energimerkeordningen med energireglene i byggt teknisk forskrift (TEK). Forskriften bør vise til ny norsk standard NS 3031 som forventes å bli fastsatt første kvartal 2025.

VKE foreslår å endre første ledd som følger:

Energikarakteren skal beregnes etter *NS 3031:2025*, med de presiseringer og unntak som følger av denne forskrift.

Vedr. § 10a Metode for beregning av energikarakteren

Departementet foreslår at for boliger kan det gjøres en forenklet beregning etter kriterier som Enova SF bestemmer. VKE mener at det kan gjøres forenklinger for småhus, men ikke for større boliger som boligblokker med sentrale og felles tekniske anlegg der boligene i blokken energimerkes basert på energiegenskapene til hele bygningen. Det er uansett viktig at forenklinger som gjøres for boliger ikke strider mot beregningsreglene i NS 3031 og at det gjennomføres en dynamisk beregning.

Når det gjelder beregningspunkt så anbefaler VKE at dette følger ny NS 3031 for vektet levert energi. Energikarakteren skal baseres på vektet levert energi og vektingsfaktorene er politisk satt.

Departementet viser til at NVE har anbefalt vektingsfaktor 0,8 for fjernvarme, men vurderer lavere vektingsfaktor og ønsker særlig innspill på vektingsfaktor for fjernvarme med mot 0,6.

VKE støtter departementets forslag om vektingsfaktor 1 for elektrisitet som referanse mot de andre vektingsfaktorene.

VKE fraråder lavere vektingsfaktor for fjernvarme enn 0,8 da det vil maskere bygninger med dårlig bygningskropp og lite energieffektive anlegg for varme og ventilasjon.

Departementet foreslår at anlegg for produksjon av kraft på taket eller fasaden av bygningen som skal energimerkes, og anlegg på samme eiendom som bygningen, anses å være innenfor bygningens systemgrense i den grad produksjonen reduserer behovet brukeren av bygningen har for å kjøpe energi. Det betyr at egenprodusert energi fra et mikrokraftverk plassert på eiendommen vil kunne krediteres bygningens energikarakter. Det bør være andre ordninger som stimulerer til egenprodusert energi på eiendommen enn energimerkeordningen for bygninger. VKE mener at det kun er produksjonsanlegg fysisk tilknyttet bygningen (som f.eks. fasade- og takmonterte solcelleanlegg) som bør krediteres energikarakteren.

VKE mener at eksport av overskuddsstrøm fra produksjonsanlegg tilknyttet bygningen bør vurderes og inngå som en del av bygningens energiytelse i energimerkeordningen og i energiattesten, men ikke krediteres selve energikarakteren for bygningen. VKE støtter derfor departementets forslag om å sette vektingsfaktorene på eksportert energi lik 0.

Departementet foreslår at energikarakteren skal beregnes etter standard referanseklima med utgangspunkt i klimadata fra Oslo-området.

I forslag til ny NS 3031 som er på høring frem til 2024-11-22 er det foreslått en metode for å beregne klimajustert normert energiytelse som nøytraliserer effekt av lokalt klima.

Energiberegningen ved lokalt klima nøytraliseres ved å multiplisere med en klimakorrigeringsfaktor som skal utarbeides for utvalgte steder i Norge.

Referanseklimaet som benyttes i NS 3031:2014 er Design Reference Year (DRY) for Oslo utvalgt fra 11 år med data (1968 - 1978). I høringsnotatet står det at skal benyttes klimadata for Oslo-klima 1990 - 2020. Departementet foreslår at energikarakteren skal beregnes etter standard referanseklima med utgangspunkt i klimadata fra Oslo-området.

VKE anbefaler departementet å legge til grunn metoden beregning av klimajustert normert energiytelse som nøytraliserer effekt av lokalt klima for beregning av energikarakteren som beskrevet i forslag til ny NS 3031.

Vedr. § 11 bokstav a

Bygningens luftlekkasje bestemmes etter NS-EN 13829, Bygningers termiske egenskaper – Bestemmelse av bygningers luftlekkasje – Differansetrykkmetode.

VKE foreslår å endre første ledd som følger:

Beste karakter kan ikke gis uten at det er gjennomført *luftlekkasjeprøving av klimaskjermen*.

VKE deltar gjerne i videre arbeid med forskrifter og veiledninger

VKE representerer en bransje som produserer, installerer og utføre vedlikehold og reparasjoner av varme- og klimaanlegg. VKE ønsker å bidra videre i arbeidet med å videreutvikle et regelverk som bidrar til energieffektive og miljøriktige bygninger som fremmet et godt inn klima. Vi har gjennom en årrekke hatt et godt samarbeid med myndighetene og vi ønsker å fortsette dette gode samarbeidet som rådgiver og samtalepartner.

Med hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor E. Lexow
Adm.dir.